

LUONTOLÄHTÖISYYS OSA KSI AMMATTI-IDENTITEETTIÄ

HYMY-hanke: Hymylehto-solu

Luontolähtöisyys osaksi ammatti-identiteettiä

LUONTO

YMPÄRISTÖ

HYVINVOINTI

SIVISTYNYT
LUONTOSUHDE

AhlmanEdu

JKO
www.jko.fi

JYPAO
Jyväskylän palvelualan opisto

poke
POHJOISEN KESKI-SUOMEN
AMMATTIOPISTO

Prosessimallin sisältö

Taustatiedot ja resurssit

Tavoite/vaikutukset

Käytännön toteutus

Turvallisuus

Palaute ja Arviointi

Kestävä kehitys

Toistettavuus

ELÄIMIÄ & ELÄMYKSIÄ KAMPUKSELLA 16.5.2024

Paikka: JKO, Sulkulantie 28, 40520 Jyväskylä

- **Klo 10-11 Luontolähtöisyys osaksi ammatti-identiteettiä**
Luontorastit - miten luontolähtöistä työskentelyä voidaan hyödyntää lasten ja nuorten kanssa työskentelyssä esim. päiväkodissa ja koulussa, Sampo Salo (JKO)
Kurkistus keke-komeroon, Anna Maria Saari (JKO)
HUOM! Tämä osuus on tarkoitettu JKO:n opiskelijoille VAPE 22S ja KAIP23
- **Klo 11-11.45 Ruokailu, Sulkula**
- **Klo 11.50 Tervetuloa JKO:lle, Wivi Lönn -sali**
 - Päivän ohjelman esittely, Sirkka Salvi (JKO)
 - Kampusalueen tutuksi ja turvallisuuskäytännöt, Sirkka Salvi
 - Ryhmiin jakautuminen (kolme ryhmää)
Rauhoittumistuokiot sisällä ja/tai ulkona klo 12, klo 13 ja klo 14 (Sari Paananen ja opiskelijat, JKO)
Eläimet esittäytyvät klo 12, klo 13 ja klo 14, Högmanni (Taina Perkiö ja opiskelijat, JKO)
Tule ihmettelemään ja silittelemään mm. kilpikonnaa, käärmeitä, rottia ja pupuja.
Maistiaisja seikkailukasvatuksesta klo 12, klo 13 ja klo 14, piha-alue (Sampo Salo, JKO)
- **Klo 15 Välipala ja päivän päätös, Sulkulan ruokasali**
 - Palaute yhteisestä päivästä, Aino Koskinen (Jypao)

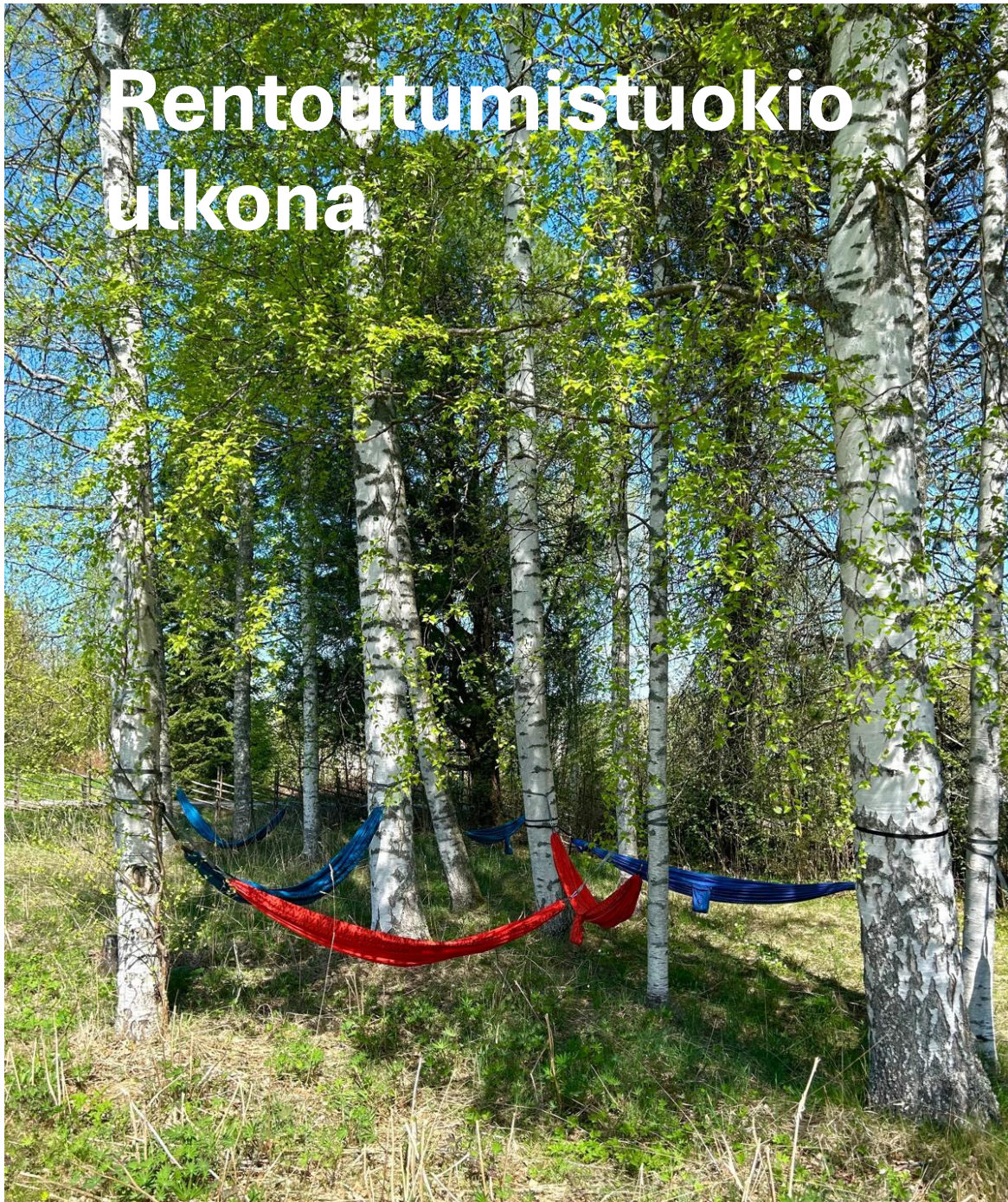
Tervetuloa yhteisölliseen ja elämykselliseen HYMY-hankkeen päivään!

Mukana opiskelijoita ja opettajia JYPAO:lta, POKE:lta, Ahlmannilta ja JKO:lta

Eläimet esittäytyvät, eläinten rauhoittava vaikutus,
elämykset, vuorovaikutus

Rentoutumistuokio ulkona

MESIANGEROVO-RUUSU-
JUOMA
(M, VEG, G)

Vesi, raparperi, mesianger-
vo, sokeri, sitruunahappo
EI SALISYLAATTI HERKILLE

Makuelämyksiä luonnosta eli
Luonto lautasella välipalaa

Hymy-verkosto kehittää SAKU ry:n johdolla

Hyvinvoivaa arkea oppilaitoksiin

Teksti: Maria Cäkelä

Hymy on laaja, monipuolinen ja oppiva kehittämisverkosto, jota SAKU ry koordinoi. Verkostossa tehdään paljon uutta hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden rakentamiseksi oppilaitoksissa. Mukana kehittämistoiminnassa on kuusitoista koulutuksen järjestäjää. Hymyn yhteisten toimien lisäksi jokaisella kumppanilla on omat tavoitteet, joiden saavuttamiseksi tehdään valtakunnallisesti töitä yhdessä koko verkoston sekä paikallisesti oppilaitoksissa. Yhteinen ajattelu ja yhteiskehittäminen nopeuttavat ja tehostavat kehittämistyötä.

Käytännön kokeilut tehdään paikallisesti oppilaitoksissa. Hymyn vierailuohjelman myötä kumppanit pääsevät tutustumaan toistensa kokeiluihin ja kehitettyihin toimintamalleihin ja näin oppimaan toinen toisaltaan. Näin saadaan uudet opit jaettua verkostolle.

Sosiaalisesti kestävä ammatillinen koulutus-ohjelman teemat ovat opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamistoiminnan vah-

vistaminen, oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tukeminen, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, opiskelijoiden arjenhallintatietojen vahvistaminen ja hyvinvointijohtamisen kehittäminen. Hymyverkostossa tehdään töitä näiden kaikkien teemojen äärellä. Kumppanit ovat tehneet kehittämissuunnitelmat omien tarpeidensa perusteella. Tulokset jaetaan koko verkoston kesken. Valmiit kehitetyt mallit tuodaan ammatillisten oppilaitosten käyttöön.

JUURRUTUSTA KIINNI STRATEGIAAN -MALLILLA

Hymyssä kehittämistyö etenee Kiinni strategiaan -mallin mukaan. Hankkeen alussa suunnitelmia vietiin käytäntöön ja uutta toimintaa on pilotoitu. Pilottikokeilujen perusteella uusi kehitetty toiminta on muotoiltu malleiksi. Peruste alkaa verkostossa kehitettyjä uusia toimintamalleja juurrutetaan osaksi oppilaitoksen arkea. Hankkeen aikana toiminta saadaan osaksi oppilaitok-

sen normaalia toimintaa niin, että se on osa oppilaitoksen strategian mukaista toimintaa. Hymyn päättyessä hankkeessa kehitetty toiminta on kiinnittynyt osaksi arkea.

Valtakunnallista yhteistä kehittämistyötä tehdään kahdesti vuodessa kokoontuvissa sveinokohortteissa sekä soluissa, joita on syntynyt kymmenen eri kehittämisteeman ympärille. Soluihin ovat liittyneet niiden oppilaitosten kehittäjät, jotka kehittävät samaa teemaa. Esimerkkinä tiimissä toimimisen solu, joka on rakentanut tiimissä toimimisen tutkimuksen osan ja se on pilotoitu solussa mukana olevissa oppilaitoksissa. Tavoitteena on saada tutkimuksen osa valtakunnallisesti e-perustuksiin ja käyttöön.

PALVELUITA MONINAISILLE OPPILAIJOILLE

Hymy-verkoston koordinaattorina SAKU ry kehittää myös omia palveluitaan vastaamaan entistä paremmin moninaisten opiskelijoiden tarpeisiin. Tutor- ja opiskelijakuntatoimintaa uudistetaan ja mallinnetaan. Asuntotoiminnan tukia juurrutetaan VEKE-, eli vertaiskehittämisen mallia. SAKU ry:n palvelusta ammattiosaajan työkykykassaa ja liikunta- ja palveluita kehitetään moninaisille oppilaitosopiviksi.

Koordinaattorina SAKU ry viitoittaa Hymyn aikana kumppaniverkostolle tietä eteenpäin kohti tavoitteiden saavuttamista niin, että hankkeen jälkeen uusi toiminta on juurtunut. Koska Hymy on kehittämishanke, sen päättämisen loppu ensivuoden huhtikuussa. Hymyn jälkeen ammatillisille oppilaitoksille jää elämään lisää uutta hyvinvoivaa arkea.

• Hymy on osa Sosiaalisesti kestävä ammatillinen koulutus -ohjelmaa, jota rahoittaa Opetushallitus. Hymyn kokonaisbudjetti on noin 1,3 miljoonaa euroa, johon on myönnetty valtionavustusta 75 prosenttia. Henkeä käynnistyi vuoden 2023 alussa ja se jatkuu 2023 vuoden huhtikuuhun.

• Kehittämistoimintaa toteutetaan Hymyssä kymmenessä solussa: SAKU-toiminta moninaisille oppilaitoksille, arjenhallintatiedot, esuntolo, Hymylehto, hyvinvointijohtaminen, tiimissä toimiminen ja tiimin johtaminen, tutor- ja opiskelijakuntatoiminta, työkykykassa, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä opiskeluhuolto.

• Lähes kaikissa soluissa toimintaa koordinoitaneen ja edistetään Kiinni strategiaan -mallin mukaan. Perheilleen tehdään pilotoitettuja ja toiminnan mallintamista. Jatkossa mallit juurrutetaan osaksi oppilaitosten arkea.

• Solujen välinen vierailuohjelma toimii vertailuoppimisen välineenä. Tutustumispaivissa päästään konkreettisesti kiinni toimiviin malleihin ja hyviin käytäntöihin.

• Mukana kehittämistoiminnassa on myös opiskelijoita esilentuntijoina.

Eläimiä ja elämyksiä Hymylehdon vierailupäivässä

Hymy-hankkeen vierailuohjelmassa tutustutaan oppilaitoksissa kehitettyihin ja testattuihin toimintamalleihin. Hymylehto-solu kutsui toukokuussa verkoston jäseniä Jyväskylään eläimiä ja elämyksiä -vierailupäivään, jossa hyvinvointia ja oppimista edistettiin lähiympäristöä hyödyntäen ja eläimiin tutustuen.

Hymylehto-solussa tavoitteena on lisätä osaamista ja yhteistä ymmärrystä siitä, miten luonto, eläimet ja muu fyysinen ympäristö vaikuttavat kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja oppimiseen. Vierailupäivän ohjelma toteutettiin yhteistyönä, jonka sisällöstä vastesivat Jyväskylän kristillinen opisto JKO, Jyväskylän palvelualan opisto Jyppö ja Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto PQKE.

Päivän aikana ryhmillä oli mahdollisuus tutustua tuttuihin ja eksotisempiinkin eläimiin. Moni uskalsi esimerkiksi silittää ja tarjota syötävää Paavo-Kiipikonalle, rohkeimmat tutustuivat sylissänsä myös Myy-viljakäärmeeseen. Ryhmissä singahdettiin myös pelaamaan pakopeliä oppilaitoksen alueella, tutustumaan luontopolulle sekä rentoutumaan lähimetsän huminassa riippumatoissa. Välipäivän teemana oli "luonto leutasella".

INSPIROIVAT OPPIMISYMPÄRISTÖT

Toimintojen kautta osallistujia heräteltiin miettimään omaa luontosuhdetta, liikkumisen merkitystä itselle sekä luonto- ja eläinlähtöisyyttä osana ammatti-identiteettiä. Lähiympäristö tarjoaa ympärilleen katsovalle monia oppimisen mahdollisuuksia.

Päivän hyvinvointia tukeva ohjelma työstettiin oppilaitosten yhteistyönä luonto- ja eläinlähtöisesti ja kukin omien tutkimustensa näkökulmasta. Ympäristöä luonto, kasvit ja puhdas ilma voivat tukea oppimista monin tavoin. Kun tullaan luokasta pois, niin voi syntyä esimerkiksi uusia keskusteluyhteyksiä tai mahdollisuuksia kielen oppimiseen. Ja vielä pienet esikkein voivat olla isoja ja merkityksellisiä, kuvaa apulaisrehtori Aino Koskinen Jyppösta.

• Oppilaitokset voivat kohdata ja tuoda osaamistaan toimintaansa esille. Hankkeen aikana oppimisympäristö on laajentunut ja toimintoja on saatu juurrutettua sekä arkeen että opetussuunnitelmiin sisälle. Saatuja kokemuksia pystyy yhdistämään moneen muuhunkin oppimiseen, kertoo leatu- ja kehittämispäällikkö Sirkka Salvi JKOsta.

Hankkeessa on kuunneltu opiskelijoita herällä korvalla. Jyväskylän kristillisellä opistolla yhdessä on suunniteltu esimerkiksi kampusalueen kehittämistä.

• Oppilaitokset esittivät pihassa olevan tultilupaikan tekemistä viihtyisämmäksi, omenapuiden lisäämistä sekä perinteisen kyläkeinin hankkimista. Aiemmin hyödyntämätön lähimetsä tarjoaa eivän ihana oppimisympäristön. Suunnitelma on hiljaisuuden oppimispolku, kaveerile Salvi viihtyisällä kampusalueella.

Teksti ja kuvat: Sari Maasilta-Savolainen

Puutarhailoa AhlmanEdussa 18.9.2024

PÄIVÄN OHJELMA

- 11.00-12.00 saapuminen kampukselle, lounas
- 12.00 kokoontuminen kukkasidontaluokka 2:ssa Lehvässä (ruokalarakennuksen toisessa päässä)
- 12-13.30 Kukkasota ja yllätystehtävä
- 13.45-14.15 Eläintenhoitajaopiskelijat esittelevät Ahlmanin pieneläimiä
- 14.30-15.00 Luonto-ohjaajaopiskelijoiden vetämä rentoutushetki jurtassa
- 15.00-15.30 Loppukahvit ja palaute päivästä

Osallistujina bussilastillinen opettajia ja opiskelijoita Pokesta, Jko:lta ja AhlmanEdusta

Puutarhailoa

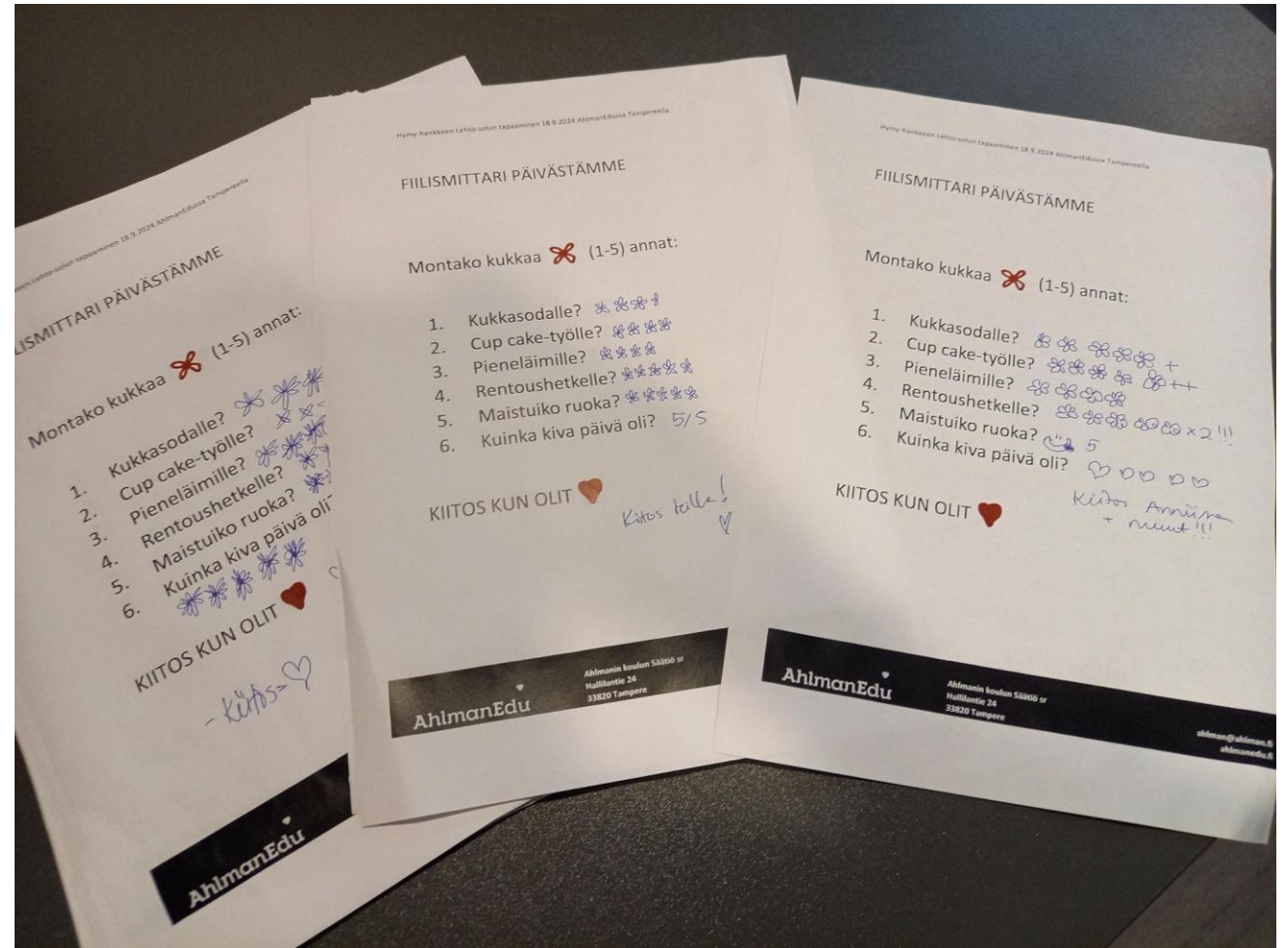
Palautekysely

Pyysimme päivän päätteeksi osallistujilta palautetta fiiliskyselyn avulla. Kysymykset:

Montako kukkaa (1-5) annat:

1. Kukkasodalle?
2. Cup cake-työlle?
3. Pieneläimille?
4. Rentoutushetkelle?
5. Maistuiiko ruoka?
6. Kuinka kiva päivä oli?

Kokemuksetuntuivat olevan tosi positiivisia. Jokaiseen kysymykseen tuli melkein maksimimäärä kukkia. Meilläkin oli ihan super ihana päivä.

Valokuvanäyttelyt oppilaitoksissa (eläimet, luontoaiheet)

Haluaisitko esitellä opiston taulutelevisiossa oman lemmikkisi?

Lähetä kuva lemmikistäsi ja kerro kaveristasi vähän enemmän (esim. nimi, rotu, ikä).

Lisänä voi olla vaikka lyhyt hauska tarina lemmikistäsi ja sen luonteenpiirteistä.

Lähetä kuva ja tarina (esim.
PowerPoint diana)
sähköpostilla 22.3.2024
mennessä osoitteeseen:
annamaria.saari@jko.fi

Hyvinvointia luonnosta –valokuvanäyttely

Kuvat opiskelijoiden ja henkilöstön ottamia, kuvista julkaistiin näyttely koulun infonäytöille.

Kaikkien kuvia jakaneiden kesken arvottiin tuotepalkintoja.

Toteutus Jypaolla keväällä 2024.

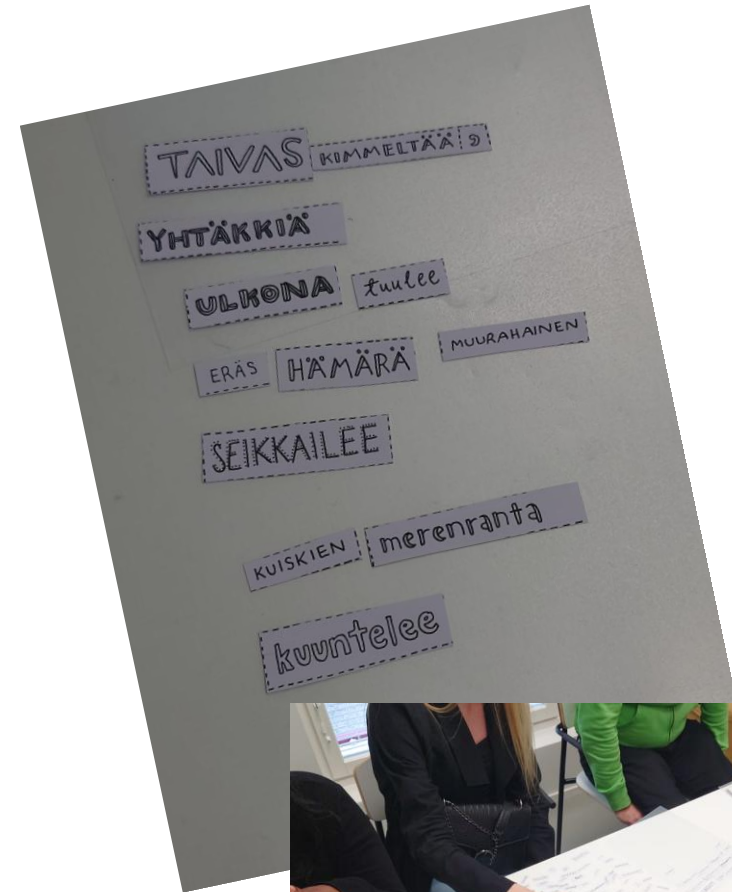
Solujen yhteistyöpäivä

HYMYLEHTO- ja
Hyvinvointijohtaminen
-solujen yhteistyöpäivä
21.8.2024
Saarijärvellä.
Ohjelmassa
luontolähtöisyyttä
monin eri menetelmin
sekä hyvinvoinnin
verkostokarttojen ja
toimintamallin
kehittämistä.
Osallistujia mukana
JKO:lta, Jypaosta,
AhlmanEdusta ja
POKE:lta.

Avainkohtaaminen JKO:lla 8.10.2024

Viihtyisä kampusalue

Opiskelijoiden toivoivat JKO:n kampusalueelle keinuja ja penkkejä. Ne hankittiin kesällä 2024.

Syksyn 2024 aikana JKO:n kampusalueelle istutettiin monia puita ja pensaita istutustalkoissa, joihin osallistuivat niin opiskelijat kuin henkilökuntakin. Istutusohjeistusta ja taimia saatiin HYMY-hankkeen avulla.

Digitaalista luontoa myös! Luontoäänimaailma

- Luontoäänten rauhoittava vaikutus opetuksen taustalle/mieliäänimaiseman äänitys ja kuuntelu yhdessä kertomaan omasta luontosuhteesta – 3D surround ääni.
- Interaktiivinen äänimaailma, kokemuksellisuus, ryhmäyttäminen. Kädestä ketjumaisesti kiinni pitämällä äänet kuuluvat painamalla painikkeita, yhdessä saamme äänet kuulumaan! – Mukana pelillisyyys.

Luontohuone Siipi

Pienopetustila, jossa luonto mukana opetuksessa: elementit, tekeminen, aistikokemukset, esittelyt, palaverit, juhlatila, eläinlähtöisen toiminnan tila... taipuu moneen! Sen yhteydessä malli toimistosta, jossa luonto on vahvasti mukana = opettajanhuone

POKE luonnonvara-ala

Teemarentoutus

Itse kokemalla voi ymmärtää eläimen rentouttavan vaikutuksen.

Snow-kyyhky rauhoitti olemassaolollaan.

Käärme voi olla pelottava, mutta myös erittäin rentouttava olento. Se rentoutuu yleensä ihmisen rentoutuessa ja toisinpäin.

Rentoutusakvaario fyysisesti ja virtuaalisesti.

Virtuaalisia elämyksiä hyvinvoinnin edistämiseksi

- Virtuaalisuutta hyödyntävä ThingLink-oppimisympäristö, 360-kuvat ja videot.
- Elämyksellinen tila, jossa luokkahuoneeseen rakennettiin 360-ääni- ja kuvamaailma
- Hankkeen puitteissa hankittiin kolmet virtuaalilasit POKElle, TUVAluokkien käyttöön. Niissä valmista luontolähtöistä materiaalia.
- <https://www.thinglink.com/card/1933798852523983716>

Luonto osaksi lähihoitajaopiskelijan ammatti-identiteettiä - opinnäytetyö

Hanke antoi kipinän tehdä YAMK-opinnäytetyön oman Lehto-solun pääteeman aiheesta. Pääset tutustumaan opinnäytetyöhön täältä:

<https://www.theseus.fi/handle/10024/876981>

Tutkittu tieto käytäntöön.

Luonto-, eläin- ja koulutilapäivät. Oppia, kokemuksia, rauhoittumista, elämyksiä, rajojen rikkomista ja niiden kunnioittamista ja paljon muuta. Koulujen ja alojen välisellä yhteistyöllä!

Luontosuhdenäyttelyn toteutuksen yhteen teemaan pääset tästä:

<https://www.theseus.fi/handle/10024/876981>

Mukana

Anniina Mäkelä, anniina.makela@ahlman.fi

Anna Maria Saari, annamaria.saari@jko.fi

Sirkka Salvi, sirkka.salvi@jko.fi

Aino Koskinen, aino.koskinen@jypao.fi

Milja Forsman, milja.forsman@poke.fi

Taina Perkiö, taina.perkio@poke.fi

Sarita Jylhä-Rastas, sarita.jylha-rastas@poke.fi

